

Sygn. akt IV CSK 114/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
przeciwko R. S., P. L., A. W., I. C., W. S., M. J. i K. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 września 2015 r.,

na skutek trzech skarg kasacyjnych pozwanych: R. S., P. L. i M. J.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 19 sierpnia 2014 r., sygn. akt I ACa 151/13,

1. odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych: R. S., P. L. i M. J. do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanych R. S., P. L. i M. J. solidarnie na rzecz powoda kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

W związku ze skargami kasacyjnymi pozwanych M. J., R. S. i P. L. wniesionymi od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie

nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej pozwany P. L. powołał się na nieważność postępowania (art. 379 § 1 pkt 5 k.p.c.) oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Pozwany R. S. wskazał na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, zaś pozwany M. J. na istnienie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni pojęcia „bezskuteczność egzekucji” w rozumieniu art. 299 § 1 k.s.h.

Nie zachodzi jednak żadna z przyczyn kasacyjnych wskazanych przez skarżących.

1. Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (prima facie) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz studiowania akt sprawy, sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania określonych przez skarżącego przepisów prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami ich interpretacji lub też wykazania oczywistych widocznych na pierwszy rzut oka

błędów subsumcji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. oraz z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.). Ani pozwany P. L. pozwany R. S. nie wykazali tego rodzaju kwalifikowanej i widocznej *prima vista* wadliwości zaskarżonego wyroku w powiązaniu z podstawą faktyczną i prawną zaskarżonego orzeczenia Sądu drugiej instancji oraz wyszczególnionymi podstawami wniesionych przez nich skarg kasacyjnych.

2. Pozwany P.L. upatruje przyczyny nieważności postępowania w pozbawieniu go możliwości obrony jego praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.) przez niedopuszczenie przez Sąd do udziału w sprawie w charakterze jego pełnomocnika procesowego D. S., posiadającego specjalistyczną wiedzę z zakresu księgowości i finansów. Analizując, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania, należy w pierwszej kolejności rozważyć, czy miało miejsce naruszenie przepisów procesowych, a następnie ustalić, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość obrony przez stronę jej praw (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2008 r., V CSK 488/07, nie publ.). Z akt sprawy wynika, że pozwany był reprezentowany w toku całego postępowania przez radcę prawnego, a Sąd dopuścił dowód z opinii prywatnej sporządzonej na zlecenie pozwanego przez D. S., traktując ją jako stanowisko pozwanego w sprawie, poparte merytoryczną wiedzą zatrudnionego przez nią specjalisty, w którego wiedzy pozwany miał także możliwość korzystania w toku postępowania, w tym odnosząc się do przeprowadzonych dowodów z opinii biegłych sądowych i formułując wobec nich zarzuty w pismach procesowych. Nie doszło więc do naruszenia gwarancji procesowych przysługujących pozwanemu skutkującego nieważnością postępowania z przyczyny wskazanej w art. 379 pkt 5 k.p.c. Wskazać ponadto należy na ugruntowaną linię orzecznictwa Sądu Najwyższego, dotyczącą pełnomocnictwa procesowego udzielonego osoby pozostającej ze stroną procesu w stałym stosunku zlecenia, eksponującą powiązane elementy długotrwałości tego stosunku i powtarzalności czynności stanowiących jego treść (por. przykładowo uchwały Sądu Najwyższego z dnia z 10 maja 1994 roku, I PZP 21/94, OSNAPIUS 1994, nr 4, poz. 68, z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 51/08, OSNC 2009, nr 7-8, poz. 104, wyroki Sądu Najwyższego z

dnia 30 czerwca 2010 r., V CSK 1/10, Izba Cywilna 2011, nr 5, s. 37, z dnia 12 stycznia 2010 r., I UK 209/09, nie publ.).

3. Pozwany M. J. powołał się w swojej skardze kasacyjnej na istnienie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni pojęcia „bezskuteczność egzekucji” w rozumieniu art. 299 § 1 k.s.h. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej przyczynie kasacyjnej obliuguje skarżącego do sformułowania istotnego zagadnienia prawnego, wskazania argumentów prawnych prowadzących do rozbieżnych ocen prawnych oraz przedstawienia własnego stanowiska. Wywód ten powinien być zbliżony do przyjętego przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione gdy problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, niepubl. i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, niepubl.). Takie okoliczności nie zachodzą odnośnie do przedstawionej przez pozwanego kwestii, ponieważ wykładnia art. 299 § 1 k.s.h. i zawartych w nim pojęć, w tym pojęcia „bezskuteczność egzekucji” jest przedmiotem wielu orzeczeń Sądu Najwyższego (por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 czerwca 2003 roku, V CKN 416/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129, z dnia 26 sierpnia 2009 roku, I CSK 34/09, OSNC-ZD 2010, nr B, poz. 57 oraz z dnia 14 lipca 2010 r., V CSK 30/10, nie publ.). Nie zachodzi więc realna potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego na ten temat. Należy przy tym pamiętać, że realizacja wskazanej wyżej przesłanki uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie polega jedynie na sformułowaniu problemu prawnego bazującego na przepisach wskazanych w podstawie skargi kasacyjnej. Konieczne jest przedstawienie odpowiedniego wywodu jurydycznego, wykazującego nie tylko zasadność preferowanego przez skarżącego sposobu rozstrzygnięcia zagadnienia, ale także wadliwość rozwiązania postawionego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań prawnych wyrażonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sądu drugiej instancji i opartych na poczynionych w sprawie jednoznacznych i stabilnych ustaleniach

faktycznych wiążących Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.